

**Podsumowanie czasów przeszłych,
przyszłych i teraźniejszych.
/ The past, future and present walked
into the bar- tenses revision**

Anna Szajerska
Katarzyna Śnieg

Scenariusz lekcji

**Poradnik metodyczny do programu nauczania języka angielskiego
dla III etapu edukacyjnego liceum ogólnokształcącego i technikum nauczanego
jako język pierwszy poziom podstawowy i rozszerzony (III.1.P, III.1.R)**

opracowany w ramach projektu:

**„Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego
i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów
oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Redakcja merytoryczna: Beata Luc
Redakcja językowa i korekta: Eduexpert sp. z o.o.
Projekt graficzny i projekt okładki: Eduexpert sp. z o.o.
Redakcja techniczna i skład: Eduexpert sp. z o.o.

Weryfikacja i odbiór niniejszej publikacji: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

w ramach projektu: *Weryfikacja i odbiór zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy*

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

Poziom edukacyjny:

III etap edukacyjny III.1.P i/lub III.1.R

Tytuł zajęć/lekcji:

Podsumowanie czasów przeszłych, przyszłych i teraźniejszych. / The past, future and present walked into the bar – tenses revision

Klasa/czas trwania zajęć:

klasa 4 liceum/ 5 technikum, 90 minut

Cele ogólne

- rozwijanie umiejętności kreatywnego myślenia, pracy zespołowej, motywacji do dalszej nauki;
- umiejętność stosowania czasów teraźniejszych, przeszłych i przyszłych (Present Simple, Present Continuous, Present Perfect, Present Perfect Continuous, Past Simple, Past Continuous, Past Perfect, Future Simple, Future Continuous) w różnych kontekstach;

Cele operacyjne:**Uczeń:**

- rozumie zasady użycia czasów przyszłych, przeszłych i teraźniejszych;
- posiada świadomość językową (widzi podobieństwa i różnice między językami);
- samodzielnie decyduje czego chce się uczyć, w jakim tempie i z kim;
- pyta o opinię innych osób, zgadza lub nie zgadza się z opinią innych.

Metody/techniki/formy pracy:

- praca w parach, praca w grupach, praca indywidualna, metoda stacji zadaniowych

Środki dydaktyczne:

- rzutnik, komputer z dostępem do internetu, przygotowane stacje – stanowiska poświęcone poszczególnym czasom, na stanowiskach znajdują się karty teoretyczne (opis, budowa, zastosowanie czasu gramatycznych), pudełka z ćwiczeniami, słowniki, wydrukowane karty pracy, wydrukowane ankiety ewaluacyjne

OPIS PRZEBIEGU ZAJĘĆ/LEKCJI:**Część wstępna:**

- 1) Nauczyciel nawiązuje do tematu lekcji. Wyjaśnia dowcip zawarty w temacie – *The past, present and future walk into a bar...It was tense.*
- 2) Uczniowie oglądają film (22,11min) poświęcony podsumowaniu czasów teraźniejszych, przeszłych i przyszłych w języku angielskim: *WSZYSTKIE czasy – ale trochę inaczej* (dostęp: 9.09.2022).

Część właściwa:

- 1) **Przygotowanie sali:** Pomieszczenie klasowe zostaje podzielone na **stacje zadaniowe**. W klasie znajduje się 9 stacji – po 3 stacje na czasy teraźniejsze, 3 stacje na czasy przeszłe oraz 3 stacje na czasy przyszłe. Na każdej stacji znajdują się

materiały teoretyczne dotyczące poszczególnych czasów oraz ćwiczenia. Ćwiczenia podzielone są na 3 stopnie trudności. Przykładowo, **czasy terażniejsze – stacja nr 1** z materiałami teoretycznymi oraz z prostymi ćwiczeniami, **stacja nr 2** z materiałami teoretycznymi i ćwiczeniami o umiarkowanym poziomie trudności, **stacja nr 3** z materiałami teoretycznymi i ćwiczeniami trudnymi. Pośrodku klasy znajduje się stolik ekspercki – zasiadają w nim uczniowie eksperci – Ci którzy, uznają materiał za opanowany i chętnie pomogą uczniom mającym trudności. Przy stolikach eksperckich znajdują się także klucze do zadań, dodatkowo laptopy do użytku uczniów oraz słowniki. Uczniowie zawsze mogą podejść do stolików eksperckich zapytać kolegów, sprawdzić wykonanie zadań z kluczem lub sprawdzić rozwiązanie w innych źródłach.

- 2) Uczeń otrzymuje kartę przewodnik po stacjach. Na karcie zaznacza, które stacje odwiedził, jakie czasy powtórzył, z jakiego poziomu trudności potrafi samodzielnie wykonać ćwiczenia.
- 3) Po uzyskaniu kart pracy od nauczyciela uczniowie decydują, w jakich konfiguracjach chcą zaliczać poszczególne stacje – indywidualnie, w parach czy w zespołach.
- 4) W ciągu 45 minut uczniowie odwiedzają stacje według własnego wyboru, decydując o kolejności wyboru stacji pod względem poziomu trudności.

Część podsumowująca:

- 1) Nauczyciel organizuje dla uczniów test sprawdzający z wykorzystaniem aplikacji Kahoot! **Mixed Tenses** (30 pytań; dostęp: 9.09.2022).
- 2) Nauczyciel przeprowadza ewaluację zajęć w postaci anonimowej ankiety dla uczniów:
Oceń w skali od 1 do 5 dzisiejsze zajęcia języka angielskiego, gdzie 1 oznacza najniższą ocenę, a 5 ocenę najwyższą:
 - Atrakcyjność lekcji 1 – 2 – 3 – 4 – 5
 - Atmosfera lekcji 1 – 2 – 3 – 4 – 5
 - Współpraca z zespołem klasowym na lekcji 1 – 2 – 3 – 4 – 5
 - Umiejętność rozwiązania ćwiczeń na stacjach 1 – 2 – 3 – 4 – 5
 - Przydatność zaprezentowanego materiału 1 – 2 – 3 – 4 – 5
 - Z czym poradziłem sobie najlepiej.....
 - Co sprawiło mi trudność.....
 - Moje sugestie do kolejnych lekcji języka angielskiego.....
- 3) W ramach pracy domowej, nauczyciel prosi uczniów o przygotowanie quizu gramatycznego uwzględniającego czasy przyszłe, przeszłe i terażniejsze.

Alternatywne sposoby przeprowadzenia lekcji:

Metoda stacji zadaniowych ma pewne ograniczenia jeśli chodzi o naukę w trybie zdalnym. Metodę można zmodyfikować poprzez przygotowanie dla uczniów listy wyzwań/ zadań, np. wykorzystując do tego celu narzędzie **Genial.ly** (dostęp: 9.09.2022). Uczniowie, podzieleni na zespoły, pracują w wirtualnych pokojach. W każdym zespole powinien znaleźć się jeden uczeń pełniący rolę lidera i kierujący zadaniami, kontrolujący czas wykonania zadań, zwracający uwagę na to, aby każdy uczestnik miał swój udział w rozwiązywaniu zadań. W zespole potrzebny będzie również jeden uczeń pełniący

funkcję sekretarza zapisującego odpowiedzi z wyzwań/ zadań na czacie danego pokoju (do czata ma wgląd nauczyciel oraz uczniowie pracujący w tym samym pokoju).

W trybie zdalnym, przechodząc do podsumowania lekcji z wykorzystaniem aplikacji Kahoot!, nauczyciel może standardowo przeprowadzić ćwiczenie wyświetlając pytanie na ekranie udostępnionym uczniom, a uczniowie korzystając ze swoich telefonów wybierają prawidłową odpowiedź. Niemniej jednak, aby zadanie było przeprowadzone zdalnie, uczeń powinien dysponować zarówno laptopem/komputerem oraz telefonem komórkowym, co nie zawsze jest możliwe. Nauczyciel może przypisać zadanie udostępniając uczniom link do niego, a uczniowie w swoim tempie z wykorzystaniem laptopa/komputera mogą wykonać test (nauczyciel w podsumowaniu zadania widzi, kto zdobył pierwsze miejsce, jaki procent poprawnych odpowiedzi udzielił dany uczeń, a które pytania pominął).

Ankieta ewaluacyjna może być przeprowadzona online poprzez osadzenie pytań w aplikacji Google Forms (formularze Google).

Komentarz metodyczny:

Niniejszy scenariusz jest przeznaczony dla uczniów klas maturalnych przygotowujących się do egzaminu dojrzałości z języka angielskiego zarówno na poziomie podstawowym, jak i rozszerzonym. Zakłada się, że uczniowie mają wysoko rozwiniętą autonomię uczenia się. Stacje zadaniowe mogą stanowić metodyczną odpowiedź na problemy z motywacją zarówno uczących się, jak i nauczyciela. Mogą także pomóc w oddziaływaniu na uczących się w zespole o zróżnicowanym poziomie umiejętności. Dają również szansę przeciwdziałania zakłóceniom na zajęciach, pasywności lub nadpobudliwości oraz problemom w nauce niektórych uczniów. Co więcej, metoda stacji zadaniowych daje możliwość zintensyfikowania procesu uczenia się ukierunkowanego na autonomiczną i odpowiedzialną oraz zindywidualizowaną pracę każdego uczącego się.

Kompetencje, na które się kładzie nacisk w czasie tej lekcji (oprócz kompetencji wielojęzyczności) to przede wszystkim kompetencje w zakresie uczenia się, kompetencje społeczne, inicjatywność i przedsiębiorczość.

Całość scenariusza pomyślana jest jako czas bardzo zindywidualizowanej pracy, gdyż uczniowi pozostawia się wybór, co do formy pracy, tempa pracy (uczeń sam decyduje, które stacje odwiedzi, ile ćwiczeń wykona, z jakiej formy pomocy skorzysta). Ważne, że zadania na poszczególnych stacjach pogrupowane są według poziomów trudności, gdyż dzięki takiemu podejściu, zarówno uczeń słabszy jak i zdolny mogą odnieść sukces edukacyjny.

Zaleca się, aby pod koniec lekcji docenić aktywność i zaangażowanie uczniów, jak również wyniki, jakie zdobyli rozwiązując interaktywny test za pośrednictwem aplikacji Kahoot!

Modyfikacje do potrzeb uczniów ze SPE (specjalnymi potrzebami edukacyjnymi):

- Przekazując instrukcje i komunikaty nauczyciel powinien formułować je w sposób jasny i zrozumiały, stosując krótkie zdania;
- Instrukcje do ćwiczeń na stacjach zadaniowych powinny być jasno sformułowane i poparte przykładem;

- W odniesieniu do uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce oraz uczniów słabo widzących, nauczyciel, przygotowując materiały na stacje zadaniowe oraz karty pracy, powinien pamiętać o zastosowaniu odpowiedniej wielkości czcionek bezszeryfowych oraz interlinii, które ułatwią uczniom zapoznanie się z treścią zadania;
- W czasie tej lekcji zadbano również o uczniów zdolnych. W trybie stacjonarnych, uczniowie zdolni mogą zająć miejsce przy stolikach eksperckich, zaś w trybie zdalnym mogą pełnić rolę liderów;
- Nauczyciel powinien przez cały czas dostrzegać nawet najmniejsze sukcesy uczniów ze SPE oraz ich próby wykonania zadania.

Katarzyna Śnieg – absolwentka filologii angielskiej Uniwersytetu Śląskiego oraz studiów podyplomowych Uniwersytetu Warszawskiego „Przygotowanie kadry do prowadzenia kształcenia ustawicznego na odległość”. Do roku 2011 wykładowczyni oraz promotorka prac licencjackich w Nauczycielskim Kolegium Języków Obcych w Wodzisławiu Śląskim w zakresie dydaktyki języka angielskiego. Trenerka oraz autorka e-learningowego kursu języka angielskiego dla Partnerstwa na Rzecz Rozwoju „Pomysł na sukces”. Nauczycielka dyplomowana z 27-letnim stażem, egzaminator maturalny, obecnie pracuje w Zespole Szkół Nr 2 im. Wojciecha Korfańskiego w Jastrzębiu-Zdroju na stanowisku nauczyciela języka angielskiego. W swojej pracy regularnie korzysta z nowoczesnych technologii wykorzystując elementy grywalizacji oraz metody przyjazne mózgowi.

Anna Szajerska – nauczycielka języka angielskiego, trenerka, autorka programów szkoleń i materiałów szkoleniowych dla nauczycieli, realizatorka wielu projektów i przedsięwzięć edukacyjnych skierowanych do szkół, specjalista w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w obszarze języków obcych. Autorka publikacji „Wspomaganie szkół w rozwoju kompetencji porozumiewania się w językach obcych” (ORE, 2017)